

תנועת הצופים העבריים בישראל
אגף הינוך

מנחה לכתיבת תיק טיול

לפני שמתחילים ויוצאים למסע לקראת הטיול, חשוב לנו להסביר מה מטרת תיק זה, איך הוא בנוי ואיך משתמשים בו.

התיק הינו תיק אישי, בו עובר המדריך מסע אישי לבניית תיק הטיול שלו. למעשה, מאוגדים בתיק זה כל המרכיבים שיעזרו לכם להכין את ההדרכה המשמעותית ביותר לטיול.

התיק מהווה בסיס לכתיבת תיק טיול עבור קבוצת חניכים צעירים, אך ממנו ניתן גם להשתמש כמובן, כשבאים להכין כל תיק טיול – גם לשכב"ג בחנוכה דרום.

בכל שלב תתבקשו למלא את התוכן הרלוונטי, לעיתים המשימה תהיה פשוטה והידע שעליו תישאלו קיים אצלכם ולעיתים תצטרכו ללמוד את הנושא ולחשוב איך ומה אתם רוצים להשיג בטיול.

השלבים בבניית תיק טיול:

1. חיבור לתכנית השנתית
2. שיקוף מצב
3. הצבת מטרות
4. קידום ערכים צופיים בטיול
5. בניית ההדרכה לטיול
6. ארגון ומנהלות
7. משוב לאחר הטיול

בכל חלק יינתנו דוגמאות לשם ההמחשה בלבד – כמובן שהרעיון הוא ליצור תמונת מצב רלוונטית לכל קבוצה וקבוצה.

אנו מאחלים לכם מסע מוצלח וטיול עוד יותר מוצלח.

בברכת הצופים "חזק ואמץ",

אגף הדרכה ומפעלים*

* נכתב על בסיס המנחה לכתיבת תיק טיול בהנהגת שרון-צפון

שלב ראשון - חיבור לתוכנית השנתית

במהלך כל השנה, אנו פועלים מתוך חזון ותוכנית שנתית ברורה. הטיול מהווה, בכל שלב בשנה, חלק מהתהליך ועלינו לוודא כי הוא אכן מחובר רעיונית לתוכנית השנתית. חשוב לבצע שלב זה **לפני ביצוע** שיקוף המצב וזאת על מנת להמשיך להוביל את הרעיון שאליו אנו רוצים להגיע ולא לסטות למענה המיידית שהקבוצה צריכה.

ניתן לקחת את המטרות מהתוכנית השנתית (ניתן גם לקרוא להן מטרות-על) ולחלקן למספר מישורים:

- ✓ **רמה רעיונית:** מגדירה תפיסה כוללת.
- ✓ **רמה קוגניטיבית:** מגדירה ידיעה והבנה.
- ✓ **רמה ריגושית:** מגדירה תחושות וחוויות נדרשות.
- ✓ **רמה ערכית:** מגדירה עמדות ותפיסות לגיבוש.
- ✓ **רמת מיומנויות:** מגדירה יכולות ביצוע נדרשות.

יעד / מישור מהתוכנית השנתית	רמה רעיונית (הגדרה כללית)	רמה קוגניטיבית (ידיעה והבנה)	רמה ריגושית (תחושות)	רמה ערכית (עמדות)	רמת מיומנויות (יכולות ביצוע)
פיתוח הערך "ציונות" בקרב החניכים	החניך ייחשף לערך ציונות ויגבש את עמדתו מהי ציונות בשבילו בשנות ה-2000	החניך ילמד וגדיר את המושג "ציונות"	החניך יסייר במספר אתרים הקשורים למושג ציונות	החניך יגדיר את הערך "ציונות" בשבילו בשנות ה-2000	החניך יפתח חשיבה ביקורתית לגבי מונחים שונים

זהו שלב המאפשר לנו להגדיר את המצב המצוי. המצב המצוי מהווה הנחת יסוד של התכנית החינוכית אותה נבנה לטיול.

✓ **חניכים** – נקיים שיקוף מצב אישי לכל חניך וחניך בו נגדיר מטרה לכל אחד (ראה נספח 1). כמו כן נקיים שיקוף מצב **קבוצתי** לכל קבוצה ולה נגדיר מטרות ויעדים להשגה (נספח 2). כמו כן, נקיים מצב **גדודי** על מנת לבחון האם יש מטרות ויעדים גדודיים להשגה (נספח 6)

✓ **מדריכים** – נקיים שיקוף מצב אישי לכל מדריך בו נגדיר מטרה לכל אחד (ראה נספח 3). כמו כן, נקיים שיקוף מצב **צוותי** ולו נגדיר מטרות ויעדים להשגה (ראה נספח 4). את השיקוף הזה יבצעו הרשג"דים בדיוק כפי שמדריך מבצע עבור חניכיו.

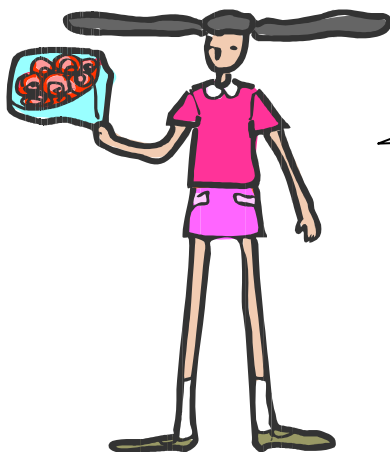

מה אנחנו משקפים למעשה?

- ✓ אפיון של הפרט.
- ✓ אפיון של הקבוצה.
- ✓ יחסים בין הפרט והקבוצה.
- ✓ אפיון תהליכים וחוויות, שעברו עד כה.

נספח 1 - דף שיקוף מצב לחניכי הקבוצה

מס"ד	שם החניך	נקודות חוזקה	נקודות חולשה	מטרה לקידום	דרכי יישום	מדדי הצלחה
1.	ישראל ישראלי	צופיות, כריזמטי	שתלטן, שחצן וכתוצאה מכך מנודה חברתית	ישראל יתקרב לקבוצה בהיבט החברתי	* שיחה אישית עם ישראל * ישראל אחראי בישול	הפעולות לאחר הטיול לא מתפוצצות בגלל בעיות חברתיות
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						

נקודות למחשבה!!!

- ✓ כיצד החניך מרגיש בקבוצה?
- ✓ מה החניך אוהב? מה הוא לא אוהב?
- ✓ מהם התחומים החזקים של החניך?
- ✓ מהם התחומים החלשים של החניך?

נספח 2 - דף שיקוף מצב לקבוצה

שם המדריך: _____ שכבה: _____

יעד מספרי של חניכים לטיול: _____

6. כללי

תחום	פירוט מילולי (בדגש על דוגמאות)						גבוה	פירוט מספרי					נמוך
יחסי בנים בנות בתוך הקבוצה								1	2	3	4	5	6
מידת מעורבות החניכים								1	2	3	4	5	6
התנהגות החניכים (משמעת)								1	2	3	4	5	6
תקשורת בין חברי הקבוצה								1	2	3	4	5	6
שייכות לגדוד								1	2	3	4	5	6
שייכות לשבט								1	2	3	4	5	6
מבנה חברתי של הקבוצה (גרעין חזק, קבוצות קטנות, בודדים וכו')								1	2	3	4	5	6
רמת מיומנות צופית								1	2	3	4	5	6
אחר:								1	2	3	4	5	6
אחר:								1	2	3	4	5	6
אחר:								1	2	3	4	5	6

מהו השינוי המרכזי שהקבוצה עברה מתחילת שנה ?

מנה לפחות שלושה חניכים מובילים בקבוצה ? ואיך זה בא לידי ביטוי ?

1. _____
2. _____
3. _____

מנה לפחות שלושה חניכים שזקוקים לקידום ? ולמה ?

1. _____
2. _____
3. _____

האם ישנם חניכים שמרגישים "מחוץ לקבוצה" ?

אילו דברים אני שואף להשיג עם קבוצתי מהטיול ?

1. _____
2. _____
3. _____

איך אני בודק את עצמי ? מה הם המדדים שלי להצלחה ?

1. _____
2. _____
3. _____

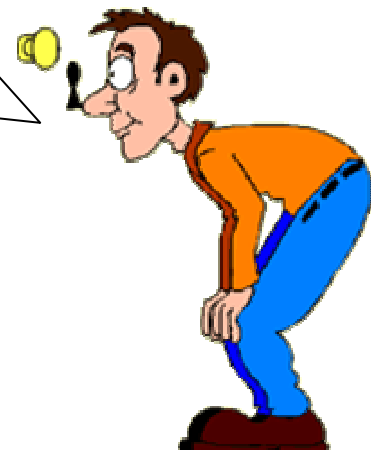
נספח 3 - דף שיקוף מצב למדריך

מס"ד	שם המדריך	נקודות חוזקה	נקודות חולשה	מטרה לקידום	דרכי יישום
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					

נקודות למחשבה!!!

את המידע על שיקוף מצב זה ניתן להשיג ממספר
מקורות מידע:

- ✓ שאלון אישי שכל מדריך ממלא (ראה נספח 5)
- ✓ שיחות אישיות שהרשג"ד מקיים עם המדריכים
- ✓ תצפית על המדריך בימי הפעילות
- ✓ שיחת חתך של הרשג"ד עם חניכי הקבוצה
- ✓ חוות דעת הרשג"ד על המדריך

נספח 4 - דף שיקוף מצב לצוות

שם הרשג"ד: _____, מס' חברי צוות: _____

נמוך	פירוט מספרי					גבוה	פירוט מילולי (בדגש על דוגמאות)	תחום
	1	2	3	4	5			
1	2	3	4	5	6			רמת מחויבות ואחריות לצוות (הגשת מטלות בזמן, הגעה לישיבות וכדומה)
1	2	3	4	5	6			שיתוף פעולה בין חברי הצוות
1	2	3	4	5	6			קיום הפריה הדדית בין חברי הצוות
1	2	3	4	5	6			רמת המוטיבציה של הצוות
1	2	3	4	5	6			מקום, מעמד ומעורבות הצוות בשכב"ג
1	2	3	4	5	6			רמת ההדרכה של הצוות כצוות
1	2	3	4	5	6			רמת המיומנות הצופית של הצוות
1	2	3	4	5	6			התמודדות עם בעיות משמעת
1	2	3	4	5	6			גיבוש בין חברי הצוות
1	2	3	4	5	6			יחסי רשג"ד - צוות
1	2	3	4	5	6			אחר:

נספח 5 - שאלון אישי למדריך

שם המדריך: _____

לפניך מספר שאלון, שנשמח אם תענה עליהם בכנות, וזאת על מנת שנוכל להכין את תהליך ההכנה בצורה יותר טובה...

נמוך	פירוט מספרי					גבוה	פירוט מילולי (בדגש על דוגמאות)	תחום
	1	2	3	4	5			
1	2	3	4	5	6			יכולת התמצאות שלי בשטח
1	2	3	4	5	6			היכולת האישית שלי לכתובת תיק טיול
1	2	3	4	5	6			רמת המוטיבציה שלי לצאת ולהדריך בטיול
1	2	3	4	5	6			אני נהנה לעבוד עם הצוות שלי
1	2	3	4	5	6			יש לי מלא רעיונות להדרכה בטיול
1	2	3	4	5	6			אני חושב שהחניכים צריכים להיות מעורבים בהכנות לטיול ובטיול ביצוע
1	2	3	4	5	6			אחר:
1	2	3	4	5	6			אחר:

1. החשש הכי גדול שלי: _____

2. מהם היתרונות שלי בעבודת צוות: _____

3. מהם החסרונות שלי בעבודת צוות: _____

4. מה אני מצפה מהרשג"ד: _____

5. באיזה תחום (לווא דווקא שקשור לטיול) אני מרגיש חזק ויכול להעביר העשרה לצוות: _____

6. סתם דברים שרציתי לומר: _____

נספח 6 - דף שיקוף מצב לגדוד

שם הרשג"ד: _____ מס' מבוטחים: _____

מספרי חניכים

מספר חניכים שהשתתפו בטיול הקודם (ציין את מועד הטיול הקודם: _____): _____

יעד מספרי של חניכים לטיול: _____

כללי

תחום	פירוט מילולי (בדגש על דוגמאות)						גבוה	פירוט מספרי					נמוך
	1	2	3	4	5	6		1	2	3	4	5	6
יחסים בין הקבוצות בתוך הגדוד													
מידת מעורבות החניכים													
התנהגות החניכים (משמעת)													
הרגשת שייכות לשבט													
הרגשת שייכות לגדוד													
מספרי חניכים בימי פעילות													
רמת מיומנות צופית													
אחר:													
אחר:													
אחר:													

מהו השינוי המרכזי שהגדוד עבר מתחילת שנה ?

ולסיכום :

אילו דברים אני שואף להשיג עם הגדוד מהטיול ?

1. _____
2. _____
3. _____

איך אני בודק את עצמי ? מה הם המדדים שלי להצלחה ?

1. _____
2. _____
3. _____

שלב שלישי - הצבת מטרות

לאחר ביצוע שיקוף המצב, נציב מטרות במספר רמות: גדודיות (לכל חניכי הגדוד) וקבוצתיות (לכל חניכי הקבוצה). מטרות אילו הן כמובן נוספות למטרות האישיות שנקבעו לכל חניך וחניך במיפוי הפרטני.

אופן ניסוח המטרות

יש לנסח את המטרות באופן ברור, בצורה שלא תשתמע לשני פנים. תצורת הניסוח: "החניך (פועל)...". לדוגמא: "החניך ילמד איך לבשל במדורה צופית".

שמירה על הדרגתיות במטרות

יש לוודא כי המטרות נקבעות ברצף לוגי, מה שיאפשר למעביר הפעילות להבין את ההליך החינוכי שהחניך צריך לעבור. בנוסף, יעזור לנו הרצף הלוגי להבנות את המבנה הלוגי של הפעולה. (תזכורת: למידה -> הבנה -> הפנמה -> יישום -> בחינה מחדש.

מטרות הטיול (בנוסף למטרות האישיות שהוגדרו לכל חניך)

מטרה	מס"ד	רמה
	1	גדודית
	2	
	3	
	1	קבוצתית

קובץ זה מורסם
במרכז ההדרכה הוירטואלי
של אתר תנועת הצופים
Zofim.org.il

2

3

שלב רביעי - קידום ערכים צופיים בטיול

"הצופה אוהב את החי והצומח" נאמר במידות הצופה. אהבת החי והצומח, אהבת הארץ בכלל, נובעת בעיקר מהכרת הארץ והבנת הארץ. נושא זה חשוב לנו בהקשר רחב יותר. כגוף מחנך ישנה חשיבות בהקניית ידע כללי על ארצנו בכלל ועל אזור הטיול בפרט. הכרות עם הטבע והסביבה מזמן לנו מפגש עם מגוון רחב של תחומים. מומלץ לצאת לטיול ההכנה עם טבלת מצאי (ראה נספח), שאותו ממלאים במהלך הטיול ולאחר מכן ניתן לבנות על בסיס המצאי שבשטח את ההדרכה.

נספח 7 – טבלת מצאי

מיקום במסלול	גיאוגרפיה	גיאולוגיה (קרקע/אדמה)	בוטניקה (צמחיה)	זואולוגיה (בעלי חיים)	אדם בעבר (היסטוריה)	אדם בהווה
	מבנה האזור, תצורות נוף נחל/הרים ...	תופעות גיאולוגיות: מכתש, מעיין, מערה קרסטית ...	חגורת צומח המאפיינת את האזור: צמחי מדבר, חורש, יער, עשבונים, וכן עצים צמחים ופרחים ייחודיים...	בעלי חיים מיוחדים באזור ומצאי שלהם – קוצים של דרבנים, מחילות של זוחלים, עקבות נמרים...	אתר ארכאולוגי או אירוע היסטורי רלוונטי למסלול, החל מסיפור תנ"כי, שהתרחש בו, אדם קדמון, קרב היסטורי וכו'...	אוכלוסייה מיוחדת – דרוזים, בדואים... היסטוריה עכשווית של האזור, סוגיות שמירת-טבע רלוונטיות
תחנה 1 – חאן סהרונים		מכתש רמון, עין סהרונים	צמחיית מעיינות – קנה/סוף/סמר	ראמים, יעלים	נבטים, דרך הבשמים	דרכי רכב 4*4

לפני כתיבת תכנית ההדרכה לטיול, נרכז את הערכים המובילים בטבלה הבאה ונשאל את עצמינו כיצד נוכל להוביל כל מטרה לקראת הטיול (בפעולות, שיחות אישיות, טיול ההכנה...), וכיצד נביא אותם לידי ביטוי בטיול עצמו:

מטרות	דרכי יישום לפני הטיול	דרכי יישום בטיול
מטרות הנובעות משיקוף המצב	חלוקה לוועדות מעורבות	פעילות של דינמיקה חברתית, מסלול מאתגר, בישול על מדורות
מטרות הנובעות מהתוכנית השנתית של השבט ו/או מערכי התנועה (לדוגמא: הכרת הארץ)	הכרות עם הנגב	תחנת פתיחה לטיול בסגנון "מבוא נגב" (ראה נספח), שילוב קטעי קריאה בנושא המדבר ודין לגבי "הפרחת השממה" וחזון בן גוריון – בעד/נגד.

קובץ זה מורסם
במרכז ההדרכה הוירטואלי
של אגף תנועת הצופים

שלב חמישי - בניית ההדרכה לכל יום בטיוול

יום: _____ תאריך: _____ מסלול: _____

תחנה	מיקום	הערות מתודיות ועזרי הדרכה	פירוט התוכן המועבר	ביצוע שלב הזה"ב (ניהול סיכונים)
תחנת פתיחה				
תחנה מס' 1				
תחנה מס' 2				
תחנה מס' 3				
תחנה מס' 4				
תחנת סיכום יום				

נקודות למחשבה במיקום תחנות ההדרכה

- אחת מהמטרות החשובות של טיוול ההכנה היא ליצור שפה משותפת לכל צוות הטיול מבחינת מיקומים. חשוב לתעד את כל המקומות בהם מומלץ לעצור עם הקבוצה לטובת הדרכה. בתחנות ההדרכה יש לקחת בחשבון את הקריטריונים הבאים:
1. היכן יעמוד המדריך והיכן תעמוד הקבוצה כך שתוכל להתרכז בו ובתוכן עליו מדריך
 2. אופי השטח – צל/שמש, רחב/צר, רועש/שקט
 3. מיקום אידאלי לתחנת הדרכה תהיה במקום בו רואים את הנושא עליו רוצים לדבר, אך לא מפריעים למטיילים האחרים בדרך.

5 כללים חשובים להדרכה משמעותית בטיול

1. תכנן את ההדרכה על פי השטח

יש תחנות הקשורות למצאי בשטח (מעיין, צמחיה, נשרים, עבדת), ויש תחנות הקשורות לתוואי השטח (תצפית, משחק מרחב, ארוחת צהריים).

2. בחר נושא מקשר

חשוב לשמור על נושא מקשר **ערכי** הנבנה תוך כדי הטיול או לכל יום בנפרד ולהשתמש בהדרכה כדי להעביר מסר כלשהו.

3. למד

הלימוד לקראת הדרכת הטיול חייב להיות משמעותי כדי שההדרכה תהיה משמעותית, אסור לצאת ולהדריך מתוך בורות.

4. בכל יום ערוך תחנת פתיחה וסיכום.

בתחנת הפתיחה יש לתאר מה נעבור היום גם מבחינת המסלול וגם מבחינת ההדרכה. בתחנת הסיכום יש לחזור על הנקודות המרכזיות שעליהן דיברנו ולהתכונן לקראת חניון הלילה והמשימות הכרוכות בו. הכי חשוב לערוך פתיחה בתחילת היום הראשון בטיול, שם נפחית חששות ונתאר מה צפוי לנו, וכמובן סיכום ביום האחרון, בו נדגיש את המסר המרכזי אותו רצינו להעביר בטיול.

5. השתמש בעזרים מינימאליים ורבי שימוש

בטיול חשוב להשתמש בעזרים ממחישים, אך חשוב גם להבדיל את הדרכת הטיול מההדרכה בשבט גם בצידוד בו אנו משתמשים. המסר שאנו מעבירים בטיול הוא מסר של חיסכון ושל השתלבות בטבע – חשוב להשתמש מעט בעזרים והרבה בשטח.

קריטריונים להדרכה טובה בטיול

- ✓ הדרכה צריכה להיות מותאמת לרמת הקבוצה ולצרכים שלה
- ✓ הדרכה טובה חייבת להיות קשורה לשטח שמטיילים בו ולנושאים בהם עוסקים במהלך הטיול, בעזרת עזרים או הפניות להתבוננות. פעילות שדה טובה צריכה להכיל את הסיבה לשמה אנו מדברים על הנושא ומהם המקורות לנתונים.
- ✓ הדרכה צריכה להיות בעלת מטרה לימודית או בעלת מטרה ריגושית – חוויתית הנושאת מסר לימודי - ערכי.
- ✓ הדרכה צריכה לפתח סקרנות; ליצור גירויים אצל החניך; להפעיל חושים.
- ✓ הדרכה חייבת להיות מובנת; מורכבת מ – 3 חלקים עיקריים:

פתיחה (יצירה מוכנות) – גוף הפעילות – סיכום (משוב)

- ✓ הדרכה צריכה להפעיל את רוב הקבוצה
- ✓ הדרכה טובה אינה דורשת קריאה וכתיבה מרובים ואינה משתמשת בדפים או בחומרים מתכלים.
- ✓ הדרכה צריכה להיות מתוכננת מחד אך גם גמישה ויצירתית מאידך.

מספר כללים לעזרים:

- אמצעי הפעלה / המחשה עשוי מחומר קשיח / יציב (בריסטול מנוילן או חומר אחר)
- חשוב להקפיד על צורה אסתטית של אמצעי הפעלה / המחשה.
- נוח למדריך להסביר ולקבוצה להבין
- מעט כיתוב ואם בכלל אז ברור וגדול
- צבעוני ומושך את העין

א. פרסום ושיווק

בעולמנו היום, בו מתוך שעה של שידורי טלוויזיה או רדיו אנו "נהנים" מעשרים דקות של פרסומות, עולם ההופך לתחרותי יותר ויותר וישבו הערכים אינם עוד במקום הראשון, אין לנו מנוס אלא ללכת עם הזרם וכמו שאומרים: "...if you can't beat them – join them"

אם לא נדע איך עובד הפרסום, לא נוכל להתמודד עם המתחרים על ליבם של חניכינו. העיקרון פשוט מאד ומה שצריך זה בעיקר ראש-פתוח, רב-מימדי וקצת משוגע כדי לפרסם ולהצליח לשווק אפילו קרח לאסקימוסים. לא נהיה פה מדעיים, אז נשתמש לחילופין במושגים שיווק, שכנוע ופרסום. בשפה צופית הכוונה היא זהה: **אלה הכלים והמתודות שבעזרתם ניידע את כל מי שצריך לדעת, את כל מה שהוא רוצה וצריך לדעת, על מנת להשיג מקסימום הרשמה לטיול.**

תהליך תכנון העבודה מורכב משלושה שלבים:

1. **זיהוי קהל היעד - למי פונים ?** דוגמא: החניך, הקבוצה, השכבה, ההורים, הקהילה, הרשות, השבט. מי נכלל בכל קהל יעד? מה מאפיין אותו (מיני-שיקוף מצב) – מה הוא יודע, מה עמדותיו, מה הוא חושב? למה הוא מצפה, ממה הוא חושש? היכן הוא נמצא – בשבט, בבית הספר, בשכונה?

2. **הגדרת המטרה - מדוע פונים ?** כמובן שהמטרה של השיווק היא הרשמה לטיול. אך יש להבחין בין המטרה הכללית שלנו לבין המטרה שרלוונטית לכל קהל היעד. דוגמאות:

- להורים: הפגת חששות בנושא הביטחוני, יצירת שיתוף פעולה.
- לחניכים: יצירת התלהבות לקראת הטיול ורצון להשתתף בו.

כלומר - לכל אחד מקהלי היעד יש להציב מטרות לפרסום הנוגעות אליו.

3. **בחירת האמצעים - איך פונים ?** לאחר שהגדרנו את קהלי היעד ואת המטרות לכל קהל יעד, נמצא את האמצעים לשווק. מהם האמצעים העומדים לרשותנו? כיד הדמיון הטובה, במסגרת הזמן והתקציב. שיווק אינו רק פוסטרים. למעשה בכל הזדמנות בה אנו בוחרים לשוחח ולהציג את הפעילות אנו משווקים אותה. לכן מסע פרסום יכול להיות מורכב משלטי חוצות, ג'ינגלים אך גם משיחה קבוצתית, אסיפת הורים, פעילויות בנושא ועוד. אם נראה בפעילויות אלו אמצעי שיווקי, נשכיל להשתמש גם בהן לפרסום הפעילות. **יש לזכור כי אנו עוסקים בשיווק חינוכי ולכן המטרה קשורה גם בתהליך העובר על החניך ולא רק**

תוכנית השיווק של הקבוצה/גדוד שלי

1. למי פונים (הגדרת קהלי יעד)

קהל יעד	מה מאפיין אותו?	מה הוא חושב/יודע על הטיול?	איפה הוא נמצא?

2. מדוע פונים (הגדרות מטרות לקהלי יעד)

קהל יעד	מאפיינים?
	היכן הוא נמצא?
מטרות לפרסום	1.
	2.
קהל יעד	מאפיינים?
	היכן הוא נמצא?
מטרות לפרסום	1.
	2.

3. איך פונים? (אמצעי הפרסום לכל קהל יעד)

קהל יעד	מטרות קהל היעד	אמצעי לפרסום	תאריך ביצוע	אחראי

ב. רשימות ציוד

הציוד הינו מרכיב חשוב בהצלחת הטיול. אם הציוד יהיה מאורגן ומוכן מראש יחסנו הרבה כאבי ראש ועיכובים. יש לתאם מראש איזה ציוד באחריות שבטית ואיזה ציוד באחריות גדודית.

ציוד מטבח

☐ פומפיות	☐ סירים ומכסים
☐ סכיני מטבח	☐ מחבתות
☐ כלים חד פעמיים: צלחות,
קעריות, כוסות לשתייה חמה
וקרה, סכו"ם	☐ מסננת
☐ נייר סופג	☐ קולפנים
☐ סקוטש וצמר פלדה	☐ פותחנים
☐ חומרי ניקוי	☐ תרבדים
☐ מפות חד פעמיות	☐ מצקות
	☐ כפות הגשה
	☐ קרשי חיתוך
	☐ קערות גדולות וקטנות

ציוד מחסן

☐ ג'ריקנים 5 ליטר + מנשאים	☐ שקיות זבל - הרבה!
☐ ג'ריקנים 20 ליטר למים	☐ פנסים
☐ מטפים	☐ גנרטור + שקע + שמן
☐ תיק עזרה ראשונה	☐ דלק לגנרטור + מיכל רזרבי
☐ נרות + שקיות	☐ גרילנדה + נרות
☐ פנסינים	☐ קוורצים + נרות רזרביות
☐ גפרורים	☐ ארגז כלים
☐ בלוני גז + מפצלים + וסת	☐ כבלים מאריכים + מפצלים
☐ כירות / כלבי גז	☐ אוהל + מוטות + יתדות
☐ צידנית	☐ פטיש 5 ק"ג
	☐ חבלים 4, 6, 8 מ"מ

☐ נרות	☐ מפת המסלול
☐ חוטי תפירה	☐ סכין/אולר
☐ מגדיר	☐ מספרים
☐ רשימות חניכים	☐ מחברת הטיול
☐ גומי	☐ ציוד להפעלות
☐ מרקרים	☐ סיכות בטחון
☐ חבל אישי	☐ תחבושת
☐ מצלמה	☐ פולידין
☐ עפרונות	☐ גפרורים
☐ פנס	☐ נייר דבק
☐ אקמול	☐ חוברת טיול
☐ מים	☐ מחט
☐ כובע ספייר	☐ פלסטרים
☐ פותחן שימורים	☐ דף טלפונים חרום
	☐ צמר גפן

ציד לחניך

☐ תרמיל קטן למסלול	☐ נעלי הליכה גבוהות
☐ סוודר	☐ בגדים חמים
☐ כלי תפירה	☐ כלי רחצה
☐ פנס כיס	☐ שק שינה
☐ נייר טואלט	☐ 2 קנקלי שתיה
☐ לבנים וגרביים להחלפה	☐ כובע
	☐ תרמיל לחפצים אישיים
	☐ בגדים להחלפה
	☐ כלי רחצה ומגבת
	☐ אלתוש
	☐ תרופות לרגישים
	☐ חאקי (אם צריך)

שלב שביעי - משוב לאחר הטיול

שלב מאוד משמעותי בטיול הוא למעשה שלב הפקת הלקחים בו נוכל להפיק לקחים לשימור ולקחים לשיפור לקראת המפעל הבא. את המשוב נקיים במספר רמות: רמה קבוצתית ורמה צוותית. במשוב ניתן גם לבחון את מדדי ההצלחה שהצבנו כיעד בתחילת התהליך.

רמה קבוצתית		רמה צוותית		קריטריון	
				תכנון מול ביצוע	הדרכה
				הידע שהחניכים למדו	
				התאמת המסלולים לגיל החניכים	
				הסעות	מינהלה
				אבטחה ורפואה	
				מזון	
				מקום לינה	הכנה תהליך
				תהליך הכנה	
				מעורבות חניכים	
				פרסום הטיול	
					אחר
					אחר
					אחר
					אחר
					אחר
					אחר
					אחר
					אחר
					אחר

כללים להעברת משוב

- א. בחר מקום שקט ונוח להעברת המשוב.
- ב. פתח וסגור התייחסותך בנימה חיובית
- ג. הביקורת צריכה להיות עניינית ולא אישית תוך פנייה למעשה ולא לעושה: "התנהגותך במקרה זה מקרינה חוסר בטחון" ---- "אתה חסר בטחון"
- ד. הצג דרך אלטרנטיבית ואופציות נוספות לפעולה: "צריך קצת יותר פלפל"----"כדאי לנסות להפעיל יותר את החניכים"
- ה. הימנע מהתבטאות צינית היוצרת מסר כפול ומבלבל.
- ו. תן לנחנך להציג את בעיותיו - "איך היה, איך אתה מרגיש?"